

KARPATSKÉ DREVENÉ CERKVI, n. o.

Výročná správa za rok 2017

I. ÚVOD

Karpatské drevené cerkvi, n. o. bola založená dňa 26.11.2012 v zmysle zákona NR SR č. 213/1997 Z. z. o neziskových organizáciách poskytujúcich všeobecne prospešné služby.

II. CIELE

Účel založenia a ciele neziskovej organizácie Karpatské drevené cerkvi, n. o.:

- tvorba, rozvoj, ochrana, obnova a prezentácia duchovných a kultúrnych hodnôt,
- tvorba a ochrana životného prostredia a ochrana zdravia obyvateľstva,
- služby na podporu regionálneho rozvoja a zamestnanosti.

Rozsah poskytovaných všeobecne prospešných služieb:

- propagácia drevenej sakrálnej architektúry v Karpatoch, aj v zahraničí,
- organizovanie informačných a vzdelávacích podujatí, súvisiacich s účelom n. o.,
- plánovanie a pomoc pri záchrane a obnove drevenej sakrálnej architektúry v Karpatoch, vrátane jej bezprostredného okolia,
- zastupovanie členov neziskovej organizácie pri rokovaní iných samosprávnych a štátnych orgánov a ďalších organizácií na Slovensku aj zahraničí, vo veciach záchrany, obnovy a efektívneho využitia drevenej sakrálnej architektúry pre rozvoj cestovného ruchu v Karpatoch,
- vypracovanie a posudzovanie strategických dokumentov, ktoré sú podkladom pri plánovaní regionálneho rozvoja, s ohľadom na kultúrno-poznávací cestovný ruch,
- zabezpečovanie sprievodcovských služieb po drevených chrámoch,
- ďalšie aktivity, ktorých výsledkom je záchrana, obnova a efektívne využitie drevenej sakrálnej architektúry s cieľom rozvoja územia.

III. ČINNOSŤ V ROKU 2017

V roku 2017 sa činnosť KDC, n. o. sústreďovala na aktivity súvisiace so zvýšením informovanosti o nevyhnutnosti systémového prístupu k obnove drevených chrámov, tiež zabezpečeniu pravidelnej údržby a starostlivosti o chrámy, a to v rámci projektu:

Stavkirke – drevené chrámy v Nórsku – inšpirácie pre Slovensko

Prvoradým cieľom bilaterálnej výmennej aktivity bolo získať inšpirácie z Nórska – vidieť ako prebieha starostlivosť a spravovanie pamiatok, predovšetkým drevených chrámov, porovnať tiež legislatívu pamiatkovej starostlivosti a celkovo systém ochrany kultúrnych pamiatok v Nórsku a na Slovensku, získať skúsenosti ako ich efektívne využívať pre ekonomický rozvoj regiónu a spoločnú propagáciu kultúrnych a prírodných lokalít svetového dedičstva.

Podstatným rozdielom oproti Slovensku je komplexný vzdelávací program pre remeselníkov, ktorý zastrešuje organizácia *Riksantikvaren* – nórske Riaditeľstvo pre kultúrne dedičstvo (obdobu nášho pamiatkového úradu). A to z prozaického dôvodu, aby sa miestni ľudia naučili starať sa o drevené konštrukcie, ktoré v Nórsku tvoria podstatnú časť nielen pamiatkového ale aj celkovo stavebného fondu. Rekonštrukcie pamiatok v Nórsku sú prioritne uskutočňované lokálnymi výmenami poškodených materiálov a prvkov. Komplexná výmena konštrukcií je tu považovaná za drastickú zmenu, ktorá zmení výzor a dojem vytvorený za stovky rokov. Jedným zo samostatných programov

organizácie *Riksantikvaren* je aj program zameraný na zachovanie kultúrneho dedičstva domorodej skupiny Samov a 5 národnostných menšín Nórska, v rámci ktorého zabezpečuje zachovanie dôležitých objektov ich kultúrneho dedičstva, teda nielen nehmotného ako je to na Slovensku. V rámci Programu starostlivosti o drevené chrámy, ktorý patrí k ďalším samostatným programom v Nórsku, boli realizované komplexné archeologické a historické výskumy, tiež dendrochronológia, vďaka čomu boli zistené presné datovania vzniku chrámov. Táto metóda sa u nás prakticky nevyužíva.

Skúsenosti nadobudnuté v Nórsku boli prezentované počas odborného seminára venovaného problematike drevenej architektúry, na ktorom si svoje skúsenosti pri obnove pamiatok vymieňali zástupcovia rôznych inštitúcií. Predstavený bol tiež program prevencie údržbou Pro Monumenta z Pamiatkového úradu SR. V rámci projektu bola pripravená a prezentovaná aj výstava fotografií „Drevené chrámy Nórska“, ktorú pripravil fotoklub Karpatské obzory – projektový partner.

Viac o projekte na stránke: <http://karpatskecerkvi.org/projekty/stavkirke-drevene-chramy-v-norsku-inspiracie-pre-slovensko/>

Projekt bol podporený z Finančného mechanizmu Európskeho hospodárskeho priestoru a Štátneho rozpočtu Slovenskej republiky, v rámci „Bilaterálneho programu“ vo výške 8 558 EUR (100 %).

Okrem týchto aktivít sme v roku 2017 realizovali:

- obnovu krajinných prvkov – opravu drevenej ohrady chrámu v Hrabovej Roztoke (2. etapa)
- prípravu a inštaláciu výstavy „Nyni i prisno“ v Šmigovci, vrátane zabezpečenia umeleckého spracovania poškodeného dreveného opláštenia chrámu na ikony metódou vypaľovania dreva
- inštaláciu výstavy „Chlieb duše“ v Hrabovej Roztoke
- prípravu a realizáciu podujatí pre verejnosť v rámci Dní európskeho kultúrneho dedičstva 2017 v Šmigovci, Hrabovej Roztoke a Topoli
- spoločnú propagáciu všetkých drevených chrámov na cyklotrase Cyklistický chodník ikon Nová Sedlica - Inovce prostredníctvom portálu karpatskecerkvi.org a gotocarthia.sk
- účasť na kurze obnovy pamiatok pôvodnými technológiami, jeho teoretickej aj praktickej časti v podobe kladenia strechy na historickom objekte
- účasť na podujatiach prezentujúcich obnovu kultúrneho dedičstva

Tieto práce boli uskutočňované dobrovoľníkmi bez nároku na odmenu. Celkový počet dobrovoľníkov v roku 2017 bol 14.

Rovnako sme poskytovali bezplatné poradenstvo zástupcom viacerých farností aj obcí, s cieľom obnovy kultúrneho dedičstva a jeho efektívnejšieho využívania pre rozvoj prihraničných regiónov Snina a Sobrance.

IV. ZLOŽENIE ORGÁNOV NEZISKOVEJ ORGANIZÁCIE

Štatutárny zástupca (riaditeľka):

Ing. Daniela Galandová

Predseda správnej rady:

Mgr. Maroš Prejsa

Členovia správnej rady:

Mgr. Igor Kerekanič
Bc. Darina Labaničová
Michal Pidanič
Milan Poľák

Revízor:

Ing. Michal Kost'

Od založenia neziskovej organizácie nedošlo k žiadnym zmenám v zložení orgánov n. o.

V. HOSPODÁRENIE

Výkaz ziskov a strát k 31.12.2017

Výnosy	Suma [€]
662 Príspevky od iných organizácií	389,00
663 Prijaté príspevky od fyzických osôb	200,00
665 Príspevky z podielu zaplatenej dane	1 320,00
691 Dotácie	8 558,00
Spolu	10 467,00

Náklady	Suma [€]
501 Spotreba materiálu	1 454,00
512 Cestovné	7 620,00
518 Ostatné služby	674,00
549 Iné ostatné náklady	131,00
Spolu	9 879,00
Výsledok hospodárenia	588,00

Súvaha k 31.12.2017

Aktíva	Suma [€]
211 Pokladnica	15,00
221 Bankové účty	964,00
381 Náklady budúcich období	36,00
Spolu	1 015,00

Pasíva	Suma [€]
411 Základné imanie	200,00
428 Nevysporiadaný výsledok hospodárenia minulých rokov	- 5 980,00
487 Krátkodobé záväzky	4 000,00
384 Výnosy budúcich období	2 207,00
Spolu	427,00
Výsledok hospodárenia	588,00

VI. ZÁVER

Ďakujeme všetkým, ktorí nám akýmkoľvek spôsobom pomáhali pri napĺňaní našich cieľov.

V Snine, 30.06.2018

Ing. Daniela Galandová
riaditeľka